

รายงานการวิจัย

การบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

Resource Management in the Child Development Center

Office Tambon Administration Organization Udon Thani

ชีวิน อ่อนละอ¹

สุวคนธ์ ภาวะชาติ²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 463 คน แยกเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 101 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 113 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.33–0.86 และค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยการทดสอบที (t-test for Independent samples) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test แบบ One way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี โดยด้านที่มีการบริหารทรัพยากรสูงสุดคือด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ 2) ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี ด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 3) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามขนาด พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามสภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยกลุ่มน้ำปิง

² หัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ อำเภอบานฝ้าย จังหวัดอุดรธานี

เมื่อจำแนกตามสภาพ พบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารทรัพยากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The purposes of this study were 1) to compare resource management issues in the Children Development Centers. under the Tambon Administration Organization Udon Thani Province and 2) to study the development of young human resources under the Tambon Administration Organizations in Udon Thani Province. The subjects in this study were 463 personnel working in B.E 2553 at the Tambon Administration Organizations in Udon Thani Province, -101 working as administrators, 113 working as education administrators and 249 working as education personnel. The estimated scale of queries with the discrimination between 0.33 to 0.86 and the coefficient of reliability of 0.98 was used for data analysis including frequency, percentage, mean, standard deviation and all were tested by testing the difference (t-test for Independent samples) and one-way analysis of variance (F-test and One way ANOVA) The findings were: 1) The administration sector of the Children Development Centers under the Tambon Administration Organizations in Udon Thani Province that

received the highest scores was that the management of the budget. 2) The management sector of the Children Development Centers in the Tambon Administration Organizations in Udon Thani Province that had the most problems was the management of human resources. 3) In comparing the overall situation in administration of Children Development Centers in the Tambon Administration Organizations in Udon Thani Province in general were different with statistically significance. But when they were compared in terms of sizes, they were not different statistically significance. When comparing in terms of the situation of problems, the management of the Children Development Centers by the Tambon Administration Organizations in Udon Thani Province, there were not different statistically significance.

Keyword : Resource Management in the Child Development Center, Office Tambon Administration Organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการ

หรือคุณภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเป็นไปเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ หมายความว่าเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก มีความเป็นไทย มีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เป็นกรอบหลักในการทำการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบโดยมุ่งกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาองค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งมุ่งหวังจะให้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและตอบสนองความต้องการของชุมชน ดังที่ปรากฏในมาตรา 39 ที่ระบุว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (วิระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2551)

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลจัดการศึกษาระดับก่อนปฐมวัยโดยได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและได้รับถ่ายโอนจากราชการต่างๆ ทั้งกรมการศาสนา กรมพัฒนาชุมชนและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยได้รับการถ่ายโอนทั้งงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ แต่การบริหารทรัพยากรดังกล่าวยังพบปัญหาหลายอย่าง เช่น บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอ ขาดการประสานงานที่ชัดเจนและขาดการวางแผนงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอและไม่มีคุณภาพ ลักษณะดังกล่าวนี้ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะใช้ทรัพยากรที่มี

อยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไรและมีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างไร (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551)

จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเห็นว่าการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงมีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสามารถจัดการและบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด จึงได้ทำการศึกษาถึงการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ว่ามีการดำเนินการอย่างไร การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่และจัดหาเพิ่มเติมโดยการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่งและขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,272 คน จำแนกเป็น (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี, 2553)

1.1.2 จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

- 1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 301 คน
- 2) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 311 คน
- 3) บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 650 คน

1.1.1 จำแนกตามขนาด ดังนี้

- 1) ขนาดเล็ก จำนวน 870 คน
- 2) ขนาดกลาง จำนวน 402 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจี้และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เลือกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling, (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) รวมทั้งสิ้นจำนวน 463 คน โดยจำแนกเป็น

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

- 1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 101 คน

2) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน
113 คน

3) บุคลากรทางการศึกษา
จำนวน 249 คน

2.2 จำแนกตามขนาด ดังนี้

1) ขนาดเล็ก จำนวน 267 คน

2) ขนาดกลาง จำนวน 196 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถามครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลและตำแหน่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมี 4 ด้านมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

4.2 ผู้ศึกษาทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเสนอต่อ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง

4.3 ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามจำนวน 463 ฉบับ ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้คืน จำนวน 463 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปล

ความหมายเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

จำแนกตามขนาด โดยการทดสอบที (t - test แบบ Independent samples)

5.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาด โดยการทดสอบที (t - test แบบ Independent samples)

5.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

5.7 วิเคราะห์เปรียบเทียบบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

5.8 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน

ตำบลจังหวัดอุดรธานี โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ส่วนด้านที่เห็นว่าการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

2. ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณและค่าต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารทรัพยากร

บุคคลและด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี มีดังนี้ สถานศึกษาควรมีการมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความถนัดความต้องการและความรู้ความสามารถ ให้โอกาสแก่บุคลากรมีความเป็นอิสระในการ

ปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา มีการสนับสนุนให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ตระหนักถึงความพึงพอใจในการมอบหมายงานและการปฏิบัติงานของบุคลากร ควรมีการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ ตามความต้องการของบุคลากร ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผน การจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการจัดซื้อและแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ให้ เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรและหน่วยงาน ควรมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ควรให้บุคลากรของหน่วยงานมีส่วนในการรับรู้การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการระดมงบประมาณจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนา การศึกษา ควรมีการจัดสรร การใช้อาคารสถานที่ต่างๆ ตามความต้องการและความจำเป็นเร่งด่วน ควรมีการสำรวจ วิเคราะห์ สภาพความพร้อมเพียงของอาคารสถานที่ ควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้ศึกษาจึงได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหาร

การศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรทางการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ และปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

2. สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ เช่น คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ตลอดจนผู้ทำความสะอาด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา พรหมเกตุ (2552) ได้ศึกษาศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยี ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือด้านการบริหารทรัพยากรทางกายภาพ และยังสอดคล้องกับงานศึกษาของทองกร จิตรสิงห์ (2550) ได้ศึกษาศึกษาสภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอคอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี สรุปผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้บริการและผู้รับบริการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพด้าน โครงสร้างองค์กรด้านบุคลากร ด้านงบประมาณและด้านสถานที่สำหรับจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับมาก

3. ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านที่มีปัญหาต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ทั้งอาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้แนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 8 มาตรา 58 ดังนี้ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิติยาพรเมตต์ (2552) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรทางกายภาพ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากร

การเงิน ส่วนด้านที่เห็นว่ามีปัญหาต่ำสุด คือ
ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ข้อเสนอแนะ

1. ส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงาน
ตามความถนัด ความต้องการและความรู้
ความสามารถ

2. ให้โอกาสบุคลากรมีความเป็น
อิสระในการปฏิบัติงานและให้ความ
ช่วยเหลือ สนับสนุนเมื่อมีปัญหา

3. มีการมอบหมายงานในหน้าที่โดย
มีหลักฐานคำสั่งที่ชัดเจน

4. สนับสนุนให้บุคลากรแสดงความคิด
เห็นในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่
ตระหนักถึงความพึงพอใจในการมอบหมาย
งานและการปฏิบัติงานของบุคลากร

5. ควรมีการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการ
ใช้วัสดุ อุปกรณ์ ตามความต้องการของ
บุคลากร

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2551). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น ระยะ
3 ปี (พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2554)*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ..

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ทองกร จิตรสิงห์. (2550). *ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา สำหรับเด็ก
ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นิตยา พรหมเกตุ. (2553). *ศึกษาศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยอีสาน.

วีระยุทธ ชาศะกาญจน์. (2551). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ*.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี. (2553). [ออนไลน์]. สืบค้นจาก :
http://www.udonthanilocal.go.th/center/website/management/website_dragdrop/index.php?site=956&page_id=956.